

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO TARYBA

Asociacija, Stoties g. 5, Akademija,
LT-58343 Kėdainių raj., tel. (8 6) 233 5978,
faks. (8 6) 233 5978, el. p. lzumtaryba@gmail.com.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 124110246

Lietuvos Respublikos Prezidentui Gitanui Nausėdai
Seimo Pirmininkui Viktorui Pranskiečiui
Ministru Pirmininkui Sauliui Skverneliui

2020-08-12 Nr. 20200812-1

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKO TARYBOS PAREIŠKIMAS

Pastaruoju metu žemdirbiai susiduria ne tik su gamtos ir besikeičiančio klimato iššūkiais, bet ir su dirbtinai kuriamais sunkumais: nesąžininga konkurencija Europos Sąjungoje, nepamatuotai griežtėjančiais aplinkosauginiais reikalavimais, bei neigiamu viešosios informacijos fonu. Didele dalimi prie to prisideda LR Žemės ūkio rūmai (ŽŪR), vietoj valstybės jiems patikėtos žemdirbių bendruomenės vienijimo misijos vykdantys priešingą, dažnai destruktivią veiklą.

Lietuvos žemės ūkio taryba kreipiasi į žemdirbių bendruomenę, Lietuvos visuomenę ir valdžios institucijas ir išreiškia susirūpinimą, kad jei ŽŪR vadovybė ir toliau vykdys tikrovės neatitinkančiais, iškraipytais faktais pagrįstą komunikaciją, nukreiptą prieš Lietuvos žemės ūkio progresą, ateityje susidursime su sunkiai ištaisomais padariniais, nes šiuo metu vyksta diskusijos ir sprendimų priėmimas dėl strategijų, nulemsiančių šalies raidą net iki 2050 metų!

ŽŪR yra vienintelė visuomeninė organizacija žemės ūkio sektoriuje, kurios veiklą reglamentuoja atskiras įstatymas ir kuri yra finansuojama valstybės biudžeto lėšomis. Deja, ŽŪR vadovų veikla ir pasisakymai tapo panašesni į siauro rato funkcionierių interesų išraišką, o apie pusę šios organizacijos narių sudaro vos keletą narių turinčios, realiai jokios veiklos nevykdančios, dažnai ŽŪR administracijos darbuotojų vadovaujamos asociacijos, kurios pagal statutą net negali būti ŽŪR nariais.

ŽŪR pirmininku tapus Arūnui Svitojui, išryškėjo dar viena ydinga tendencija – prasidėjo vieši pasisakymai, kurie ne tik skaldo žemdirbių bendruomenę, bet ir klaidina Lietuvos visuomenę. To pasekmė – formuojamas neigiamas požiūris į žemdirbio darbą, kartu menkinant ir valstybę.

Siekdama sumažinti tiesioginių išmokų atotrūkį nuo ES narių senbuvių, Lietuvos žemės ūkio taryba iniciavo keletą akcijų Briuselyje. Buvo parengta ir Europos Parlamentui pristatyta peticija, kurią pasirašė 52 tūkst. Lietuvos žemdirbių. Peticija vis dar aktyvi, o rezultatas, kad ir kuklus (200 EUR/ha siekianti išmoka nuo 2022 metų), bet rodantis teisingą kryptį. Deja, ŽŪR ne tik nepalaikė minėtos peticijos, bet kai kuriuose rajonuose vykdė prieš ją nukreiptą agitaciją, o spaudoje skleidžiama realybės neatitinkanti informacija klaidino ne tik šalies gyventojus, bet ir Lietuvos bei ES politikus.

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO TARYBA
Kodas 304850472
Stoties g. 5, Akademija
58343 Kėdainių r.

Mob. Tel. +370 623 35978
El. paštas lzumtaryba@gmail.com

A/s LT234010051004295821
Luninor Bank AS

Pastaraisiais metais ŽŪR padarė ir daugiau lemtingų klaidų. Pavyzdžiui, nepaisydami daugkartinių Žemės ūkio tarybos įspėjimų, 2018 m. ŽŪR pritarė lėšų perkėlimui iš I (tiesioginių išmokų) į II ramstį, kas iš esmės susilpnino aukščiausių šalies vadovų pozicijas derybose dėl tiesioginių išmokų konvergencijos.

2019 metų pabaigoje, Seimui ruošiantis svarstyti 2020 metų biudžeto įstatymą, pasipylė ŽŪR siūlymai papildomai apmokestinti žemės ūkio sektorį. Siekdama parodyti visuomenei, kad trejus metus iš eilės trukusių nepalankių meteorologinių reiškinių nualinti žemdirbiai to neatlaikys, Taryba iniciavo „Žaliųjų kryžių“ akciją, kurią vėliau sekė visą šalį apėmęs „Traktorių žygis“. Vos per porą savaitių šalies laukus nusėjo kryžiai, o į rajonų centrus traktoriais išriedėjo tūkstančiai protestuojančių žemdirbių. ŽŪR savo pleišta tarp neregėtą vienybę parodžiusių žemdirbių bandė kalti ir čia. Žaliuosius kryžius spaudoje išvadino „skersiniais“, menkino traktorių žygį, kaip nepasiekusį tikslo. Tačiau iš tiesų akcija sulaukė didžiulio pasisekimo ir tikslą pasiekė – Seimas atmetė beveik visus pasiūlymus dėl neadekvataus mokesčių žemės ūkiui didinimo.

LR žemės ūkio rūmų kenkėjiškus veiksmus Lietuvos žemės ūkio atžvilgiu galima vardinti ir toliau:

- ŽŪR nuosekliai pasisako už glifosato Lietuvoje uždraudimą, nors nėra mokslu pagrįstų įrodymų dėl jo kenksmingumo ir visos Europos žemdirbiai kovoja dėl šios technologiškai svarbios priemonės registracijos pratęsimo ir atsakingo naudojimo. 2019 m. spalio 16 d. pagrindinės Lietuvos žemdirbių organizacijos laisvanoriškai pasirašė deklaraciją dėl augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra veikliosios medžiagos glifosato, naudojimo, įsipareigodamos jo nenaudoti vegetacijos metu.
- ŽŪR pasisako už žymėto dyzelino akcizo lengvatos panaikinimą, argumentuojant tuo, kad „smulkiesiems“ ji yra nereikalinga. Žemės ūkio tarybos nuomonė priešinga – juk net ir smulkiausių ūkių šeiminiškai ieško visų įmanomų būdų mažinti išlaidas, o lengvata gali būti taikoma visose ES šalyse narėse.
- ŽŪR dalyvavo Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano kūrimo procese, teikė jam siūlymus, kurie prieštarauja žemdirbių interesams ir galiausiai pritarė plane numatytam žemės ūkio gamybos mažinimui ir tolesniam kaimo skurdinimui. Tik įsikišus Tarybai planas buvo pradėtas koreguoti, įvestos naujos, inovatyvios priemonės leidžiančios tvariai intensyvinti žemės ūkį ir tuo pačiu saugoti aplinką ir klimatą.
- ŽŪR pirmininkas, nežinia kuo remdamasis, viešojoje erdvėje deklaruoja, kad Baltijos šalys tikisi 90 proc. ES išmokų vidurkio, taip klaidindamas politikus ir žemdirbius. Visi Peticiją pasirašę žemdirbiai siekia savo šimtaprocentinių teisių pripažinimo.
- ŽŪR vadovas Arūnas Svitojus jau pradėjęs savo kaip kandidato į Seimą politinę kampaniją atvirai deklaruoja, kad visa ES parama žemės ūkiui turi būti išdalinta žemės savininkams nepriklausomai ar jie gamina žemės ūkio produkciją ar ne.

Tai tik keletas pavyzdžių, kaip ŽŪR, pasinaudodami istoriniu pasitikėjimo mandatu ir gaunamais viešaisiais finansais, kelia susipriešinimą žemdirbių bendruomenėje.

Lietuvos žemės ūkio taryba dar kartą kviečia tikrus, ne sofas, žemdirbius, o ypač tuos, kuriuos vienijančios asociacijos vis dar yra ŽŪR narės, nepasiduoti šioms provokacijoms ir nebeprisidėti prie mažos grupelės siaurų interesų, dažnai ir politinių, tenkinimo.

Lietuvos žemės ūkio taryba, kurios nariai gamina apie 80 proc. šalies žemės ūkio produkcijos, siekia konstruktyvių, argumentais ir faktais pagrįstų diskusijų. LŽŪT atkreipia dėmesį į tai, kad:

- Pagrindinė ŽŪR priedermė – kooperacijos skatinimas, tam skiriamos valstybės biudžeto lėšos, tačiau per kelis dešimtmečius čia nepasiekta absoliučiai jokio proveržio.
- ŽŪR įstatyme numatyta, kad jų konsultavimo veiklą finansuoja valstybė. Daug metų ši finansavimo eilutė sudaro pagrindines ŽŪR pajamas (vien per pastaruosius metus skirta 2,9 mln. EUR), tačiau tiek grūdų kooperatyvus vienijanti Lietuvos žemės ūkio kooperatyvų, tiek gyvulių veislininkystės asociacijų nariai nurodo, kad jokių konsultacijų aktualiomis temomis nėra gavę. Dažniausios to priežastys – kompetencijos stygius bei neatsakingas požiūris į konsultavimą. Tai patvirtina Lietuvos arklių augintojų asociacijos laimėtas teismas dėl neteisėto veislininkystės lėšų skirstymo (šis faktas sulaukė ir STT dėmesio).
- Viešojoje erdvėje ŽŪR pradėjo puldinėti LR Žemės ūkio ministeriją ir kritikuoti sprendimus, kurie yra išdiskutuoti ir gyvybiškai svarbūs žemdirbiams.
- LR Žemės ūkio ministerija suteikė galimybę kiekvienam žemdirbiui pasėlių deklaravimo metu nurodyti, kurią žemdirbių savivaldos organizaciją jis norėtų paremti. Tai – pirmas teisingas žingsnis žemdirbių savivaldos savifinansavimo link, tačiau ŽŪR tam aktyviai priešinosi.
- Informacija, pateikiama užsakytuose straipsniuose, niekaip nepripusidėda prie žemės ūkio sektoriaus stiprinimo ir vienijimo. Priešingai, viešai teikiama informacija diskredituoja žemdirbio profesiją, didina nesantaiką ir visuomenės nepasitikėjimą viešųjų finansų, teikiamų žemdirbiams, naudojimu.
- ŽŪR skiriamas finansavimas sukuria nelygias sąlygas veikti kitoms žemdirbių savivaldos organizacijoms, kurios savo veiklą finansuoja išimtinai tik narių įnašais.
- Kyla vis didesnių abejonių dėl biudžetinių lėšų, skirtų ŽŪR išlaikyti, panaudojimo skaidrumo.

Prašome Žemės ūkio, Finansų ir Teisingumo ministerijų:

- Įvykdyti seną žemdirbių prašymą skubos tvarka parengti naują LR Žemės ūkio rūmų įstatymą ir Statutą, kurie reglamentuotų tolimesnę ŽŪR veiklą ir užtikrintų skaidrius ir visuotinus ŽŪR valdymo organų rinkimus.
- Viešai paskelbti ŽŪR skiriamų biudžetinių lėšų sumą, tarp jų ir iš ES struktūrinių fondų.
- Pateikti žemdirbiams ir Lietuvos visuomenei ŽŪR darbuotojų išlaikymui skiriamas išlaidas (atlyginimams, transportui, komandiruotėms, ir kt.).
- Pateikti ŽŪR ataskaitas, pagal kurias jiems už atliktus darbus buvo pervedami pinigai.

- Paaikinti, kodėl LR Žemės ūkio ministerija, skirdama ŽŪR finansavimą, neįgyvendina vis dar galiojančio 1991 m. gruodžio 16 d. LR Vyriausybės nutarimo Nr. 558 nuostatos į LR Žemės ūkio rūmų Tarybą deleguoti du atstovus.

Raginame ŽŪR vadovus tuojau pat nutraukti destruktivią veiklą.

Lietuvos žemės ūkio tarybos narių vardu
Tarybos pirmininkas

Aušrys Macijauskas

Lietuvos žemės ūkio tarybos narės:

Lietuvos ūkininkų sąjunga
Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacija
Lietuvos pieno gamintojų asociacija
Lietuvos grūdų augintojų asociacija
Lietuvos nederlingų žemių naudotojų asociacija
Lietuvos juodmargių galvijų gerintojų asociacija
Lietuvos žemės ūkio kooperatyvų asociacija
Lietuvos veislinių kiaulių augintojų ir gerintojų asociacija
Lietuvos žaliųjų galvijų gerintojų asociacija
Lietuvos arklių augintojų asociacija
Lietuvos augalų apsaugos asociacija

Lietuvos žemės ūkio tarybos partneriai:

Lietuvos augalų apsaugos asociacija

Administratorė Ieva Bastienė, ieva@lgaa.lt, +370 64548369